

**Marszałek
Województwa Podlaskiego**

Białystok, dnia września 2024 r.

BSWP-I.0003.16.2024.MN

Pan
Stanisław Derehajło
Radny Województwa Podlaskiego

za pośrednictwem

Pana
Cezarego Cieślukowskiego
Przewodniczącego
Sejmiku Województwa Podlaskiego

Szanowny Panie Radny,

w odpowiedzi na Pana interpelację złożoną w dniu 3 września 2024 r. za pośrednictwem Biura Sejmiku Województwa Podlaskiego, udzielam stosownych informacji.

Odpowiadając na Pana pierwsze pytanie dot. zwiększenia finansowania, informuję, że biorąc pod uwagę aktualne zaangażowanie środków finansowych w ramach budżetu Województwa Podlaskiego nie ma możliwości zwiększenia wydatków na realizację kluczowych inicjatyw w ramach Partnerstwa Południowo - Wschodniego Podlasia w aktualnie realizowanym budżecie.

Jeżeli zaś chodzi o budżet roku przyszłego to chciałbym zauważyć, iż jest zbyt wcześnie, aby składać jakiegokolwiek deklaracje z uwagi na fakt, iż wszelkie założenia, prognozy, jak też informacje o rocznych planowanych kwotach subwencji, dochodach z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych pozyskiwane z Ministerstwa Finansów, jak też od dysponentów części budżetowych nie są jeszcze znane.

Odnosząc się do kwestii dodatkowych źródeł finansowania, takich jak fundusze unijne, rządowe programy wsparcia lub inne granty, które mogłyby zostać wykorzystane do zwiększenia środków na realizację strategii Partnerstwa Południowo - Wschodniego Podlasia pragnę poinformować, że w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021 - 2027 (FEEdP), zgodnie z zawartym kontraktem programowym, istnieje możliwość wsparcia czterech partnerstw strategicznych w łącznej kwocie dofinansowania: 20 mln EURO. Jest to wsparcie, które umożliwia dofinansowanie projektów w ramach Celu Polityki 2, wybieranych w sposób niekonkurencyjny, wynikających ze strategii, przygotowanych przez partnerstwa (w tym 6 mln EURO na projekt ze Strategii Partnerstwa Południowo - Wschodniego Podlasia).

Ponadto partnerstwa, a także poszczególni ich członkowie, mają możliwość uzyskania dofinansowania w ramach FEEdP w naborach konkurencyjnych.

Istnieje także możliwość przewidzenia w kryteriach wyboru projektów dodatkowych punktów dla projektów realizowanych przez te partnerstwa, pod warunkiem zatwierdzenia takich kryteriów przez Komitet Monitorujący.

Realizacji celów Strategii Partnerstwa Południowo - Wschodniego Podlasia, w tym rozwojowi infrastruktury, edukacji, ochrony środowiska oraz wzmacnianie potencjału turystycznego regionu mogą służyć na przykład następujące działania, wskazane w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021 - 2027:

- **Działanie FEED.02.01 Efektywność energetyczna**, w którym wspierane są m.in. projekty z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków komunalnych;
- **Działanie FEED.02.04 Energia odnawialna**, ukierunkowane na: inwestycje z zakresu budowy nowych lub zwiększenia mocy innowacyjnych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła ze wszystkich rodzajów OZE, wraz z magazynami energii lub ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci; budowę lub rozbudowę magazynów energii elektrycznej oraz magazynów ciepła poprawiających sprawność wykorzystania energii z OZE; budowę i/lub rozbudowę odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania paliw alternatywnych i/lub z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE wraz z przyłączeniem do sieci;
- **Działanie FEED.06.01 Mobilność miejska**, gdzie przewidziano dofinansowanie na zakup, modernizację niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru na potrzeby transportu publicznego, budowę instalacji do dystrybucji

nośników energii dla bezemisyjnego transportu (budowę stacji ładowania pojazdów elektrycznych, budowę stacji tankowania wodoru), wyposażenie dróg/ulic w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego oraz pasażerów czy budowę, przebudowę, rozbudowę liniowej i punktowej infrastruktury transportu publicznego i niezmotoryzowanego (w tym sieci tras rowerowych wraz z infrastrukturą, np. samoobsługowe stacje naprawy rowerów, stojaki, wiaty rowerowe);

- **Działanie FEPD.02.11 Ochrona przyrody**, dedykowane m.in. inwestycjom związanym z zagospodarowaniem azbestu czy z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury i ograniczenia zanieczyszczeń środowiska;
- **Działanie FEPD.04.01 Inwestycje w edukację**, w tym inwestycje w infrastrukturę wychowania przedszkolnego, szkolnictwa zawodowego, szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne w zakresie poprawy warunków do nauczania praktycznego;
- **Działanie FEPD.04.06 Inwestycje w kulturę i turystykę**, w którym jeden z typów projektów dotyczy rozwoju infrastruktury turystycznej wykorzystującej walory przyrodnicze regionu, dziedzictwo kulturowe i lokalne produkty turystyczne. W szczególności interwencja będzie dotyczyła produktów turystycznych i tematycznych szlaków turystycznych opartych na walorach historycznych, przyrodniczych i kulturowych województwa o zasięgu co najmniej subregionalnym.

Należy podkreślić, że są to tylko wybrane działania FEEdP 2021 - 2027, do których mogą aplikować, w ramach organizowanych naborów w trybie konkurencyjnym, podmioty z obszaru Partnerstwa. Dostępne jest także wsparcie na inne obszary, zarówno w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Dostępne są również źródła finansowania z innych programów, z których można pozyskać środki na realizację kluczowych inicjatyw w ramach Partnerstwa.

1. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 - 2027

Działanie FENX.01.01 Efektywność energetyczna – wsparcie na działania obejmujące wsparcie poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, poprzez m.in. ocieplenie obiektu, wykorzystanie technologii odzysku ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej lub w ograniczonym zakresie gazowej, instalację

nowych niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł ciepła lub energii elektrycznej na potrzeby własne, w tym przydomowych magazynów energii i pomp ciepła, wymiany oświetlenia na bardziej energooszczędne a także modernizację systemów wentylacji i klimatyzacji.

Za nabory odpowiada Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Działanie FENX.02.01 Infrastruktura ciepłownicza - w ramach działania interwencja dotyczy rozwoju skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w procesie wysokosprawnej kogeneracji (w tym także energii elektrycznej, ciepła i chłodu w procesie trigeneracji) oraz rozwoju systemów ciepłowniczych i chłodniczych, w tym także magazynów energii cieplnej/elektrycznej przyczyniających się do integracji energii z OZE.

Za nabory odpowiada Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Działanie FENX.02.02 Rozwój OZE - planowane wsparcie skierowane będzie na realizację projektów w zakresie budowy lub przebudowy instalacji odnawialnych źródeł energii do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub wytwarzania paliw alternatywnych z OZE (w szczególności biometanu lub zielonego wodoru) wraz z możliwością wsparcia:

- magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE,
- infrastruktury umożliwiającej przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, ciepłowniczej lub gazowej (oba wskazane elementy nie mają charakteru obowiązkowego).

Za nabory odpowiada Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Działanie FENX.02.03 Infrastruktura energetyczna - celem działania w ramach sieci elektroenergetycznych jest rozwijanie inteligentnych systemów elektroenergetycznych. Wspierana będzie budowa, rozbudowa lub modernizacja linii elektroenergetycznych na wszystkich poziomach napięć, stacji elektroenergetycznych, jak i projektów zawierających oba ww. komponenty. Wspierane projekty muszą służyć integracji OZE z siecią. Ponadto, wspierane będą projekty w zakresie okablowania sieci w miejscach, gdzie zastąpienie nimi linii napowietrznych jest uzasadnione ekonomicznie i technicznie; poprawi zarówno bezpieczeństwo dostaw (większa odporność na zmieniające się warunki klimatyczne), jak i estetykę przestrzeni. Wspierany będzie rozwój zdolności magazynowania energii, w szczególności magazynowanie energii przyczyniające się do integracji energii z OZE.

Instytucja wdrażająca Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy.

Działanie FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej

W ramach działania będą wspierane inwestycje o ponadregionalnym oddziaływaniu mające na celu wzmocnienie wpływu kultury i zrównoważonej turystyki na rozwój gospodarczy, włączenie społeczne i innowacje społeczne. Wsparcie jest zapewnione w dwóch obszarach:

Obszar 1: Rozwój infrastruktury kultury (zabytkowej i niezabytkowej);

Obszar 2: Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej obiektów dziedzictwa kulturowego - w tym też wzmocnienie marki zabytku oraz rozwój usług wykorzystujących nowoczesne technologie w zakresie prezentacji oferty.

2. Program Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027

Priorytet 2: Promowanie dobrostanu fizycznego, emocjonalnego i kulturalnego, celu szczegółowego **2.2: Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych.**

Możliwe są: wspólne wydarzenia i działania kulturalne, promocja ekoturystyki i rozwiązań dot. zmiany zachowań w odniesieniu do ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego, wspólne rozwiązania dot. zwiększenia odporności sektora kultury. Możliwa jest też poprawa równego dostępu dla grup w trudnej sytuacji, koncentrujące się na włączeniu społecznym i dostępności.

3. KPO – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Działanie A1.41 - Skracanie łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych (wsparcie bezzwrotne)

Celem tej inwestycji jest zwiększenie konkurencyjności i odporności sektora rolno-spożywczego i sektora gospodarki rybnej w Polsce. W tym celu inwestycja jest ukierunkowana na wspieranie transformacji zielonej i cyfrowej w sektorze rolno-spożywczym i sektorze gospodarki rybnej; skrócenie i budowanie odporności łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz produktów rybołówstwa i akwakultury, w szczególności przez wspieranie lokalnych MŚP, drobnych producentów i rybaków; unikanie marnotrawienia żywności oraz usuwanie białych plam i barier technicznych związanych z redystrybucją żywności.

Instytucja odpowiedzialna: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Działanie B3.4.1 Zielona transformacja miast (pożyczka) - pożyczkę można przeznaczyć na sfinansowanie projektu przyczyniającego się do redukcji negatywnego oddziaływania ludzi na środowisko przyrodnicze oraz prowadzącego do neutralności klimatycznej, w szczególności w takim zakresie jak:

- rozwój inwestycji zwiększających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii jako źródła energii w mieście,
- wdrażanie energooszczędnych technologii oświetlenia dróg, budynków użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych,

- wykorzystanie rozwiązań proekologicznych, w tym dotyczących zwiększania efektywności energetycznej oraz zastosowania OZE w budynkach użyteczności publicznej, budynkach innych niż mieszkalne i przestrzeni otwartych,
- tworzenie bezpiecznej i zielonej infrastruktury w wielofunkcyjnych, otwartych przestrzeniach publicznych, gdzie priorytetem będą działania i inwestycje przyczyniające się do zrównoważonej odnowy miast i podwyższenia standardów jakości środowiska na podstawie kompleksowej koncepcji zagospodarowania przestrzeni,
- rozwój energetyki rozproszonej i obywatelskiej, w tym klastrów energii i spółdzielni energetycznych wraz z lokalnymi magazynami energii,
- rozwój systemów gospodarowania wodami, monitoringu powietrza, zarządzania procesem zazieleniania miast i technologii typu smart city oraz monitoring zużycia paliw, energii elektrycznej i ciepłej, gospodarki odpadami na poziomie miasta lub w budynkach mieszkalnych czy budynkach użyteczności publicznej,
- rozwój infrastruktury transportu zeroemisyjnego (pieszego, rowerowego) zintegrowanego z zeroemisyjnym transportem zbiorowym, optymalizacja pracy przewozowej miejskiego transportu publicznego, w tym aplikacje rozwiązań ICT oraz usług elektronicznych,
- zwiększenie terenów zieleni w miastach i powierzchni biologicznie czynnej (w tym tworzenie farm i upraw miejskich), ochrony tych już istniejących oraz rozbudowa i doposażenie terenów zieleni w infrastrukturę techniczną zachęcającą do korzystania z nich,
- tworzenie centrów edukacji i szkoleń w zakresie zielonej transformacji z wykorzystaniem zaawansowanych technologii.

Instytucja udzielająca wsparcia BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego.

Działanie E1.1.2 Zeroemisyjne i niskoemisyjne autobusy - wsparcie mogą uzyskać przedsięwzięcia dotyczące zakupu zeroemisyjnego taboru autobusowego (elektrycznego, wodorowego) lub niskoemisyjnego taboru autobusowego (zasilanego paliwami alternatywnymi – CNG, LPG, LNG), wraz z niezbędną infrastrukturą ładowania/tankowania (jeśli dotyczy), w tym taboru zasilanego olejem napędowym (diesel, norma nie niższa niż EURO VI) oraz hybrydy HEV/MHEV, hybrydy plug-in (PHEV) dla: obsługi nowoutworzonych pozamiejskich linii autobusowych; wymiany taboru autobusowego na dotychczas funkcjonujących pozamiejskich liniach autobusowych zagrożonych likwidacją (ze względu na przestarzały tabor i/lub deficytowość linii).

Instytucja odpowiedzialna za nabór wniosków Centrum Unijnych Projektów Transportowych.

W sprawie możliwości zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na realizację strategii Partnerstwa Południowo-Wschodniego Podlasia należy pamiętać, że wydatkowanie środków z Funduszy Europejskich czy też innych dostępnych źródeł, odbywa się zgodnie z harmonogramami naborów w ramach poszczególnych programów, ogłaszanych przez właściwych dysponentów środków. Aktualny Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie dla programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021 - 2027 zamieszczony jest na stronie <https://funduszeupodlaskie.pl>.

Priorytetyzacja działań w ramach Partnerstwa Południowo - Wschodniego Podlasia powinna natomiast wynikać z celów i harmonogramu realizacji przygotowanej przez Partnerstwo Strategii.

Z poważaniem,